

ÚVOD.....	11
1. ZÁKLADNÍ OTÁZKY BIODROMÁLNÍ PSYCHOLOGIE.....	13
1 DEFINICE BIODROMÁLNÍ A VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE.....	15
2 PŘEDMĚT BIODROMÁLNÍ A VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE.....	17
3 HISTORICKÝ NÁSTIN VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE.....	21
3.1 Dějiny vývojové psychologie v Československu.....	28
3.2 Vybrané osobnosti vývojové psychologie.....	31
3.2.1 Freudovo pojetí osobnosti a psychosexuálního vývoje.....	31
3.2.2 Piagetovo pojetí kognitivního vývoje.....	34
3.2.3 Kohlbergova teorie stádií vývoje morálního úsudku.....	37
3.2.4 Osm životních etap podle Eriksona.....	39
3.3 Novější teorie celoživotního vývoje.....	43
3.3.1 Baltesova teorie lifespanového vývoje.....	43
3.3.2 Bronfenbrennerova ekosystémová teorii vývoje.....	45
4 DETERMINACE PSYCHICKÉHO VÝVOJE.....	47
4.1 Nativistické teorie.....	47
4.2 Enviromentální teorie.....	48
4.3 Interakční pojetí determinace.....	48
4.4 Sebedeterminace.....	50
4.5 Model interakce základních činitelů psychického vývoje.....	50
5 ZÁKONY A PRINCIPY PSYCHICKÉHO VÝVOJE.....	53
5.1 Principy psychického vývoje.....	54
5.2 Epigenetické pojetí vývojových fází a změn.....	55
6 METODOLOGIE BIODROMÁLNÍ A VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE.....	57
6.1 Techniky a strategie sběru dat.....	60
6.1.1 Pozorování.....	62
6.1.2 Rozhovor.....	63
6.1.3 Dotazník.....	64
6.1.4 Anamnéza.....	65
6.1.5 Kazuistika.....	66
6.1.6 Experiment a testové metody.....	66
6.1.7 Testy výkonové.....	68
6.1.8 Projektivní metody a dětská kresba.....	69
6.1.9 Analýza artefaktů lidské činnosti.....	81

II. STADIA CELOŽIVOTNÍHO VÝVOJE	83
7 PERIODIZACE CELOŽIVOTNÍHO VÝVOJE	85
8 OBDOBÍ PRENATÁLNÍ.....	87
8.1 Období koncepcí/oplození – období embryonální – období fetální...	87
8.2 Těhotenství.....	89
9 PERINATÁLNÍ OBDOBÍ.....	93
10 NOVOROZENECKÉ OBDOBÍ	95
10.1 Adaptační reflexy novorozence.....	96
10.2 Vnímání novorozence	97
10.3 Učení novorozence.....	98
11 KOJENECKÉ OBDOBÍ	101
11.1 Poznávací procesy, senzorické a motorické dovednosti u kojenice	102
11.1.1 Principy vývoje hrubé a jemné motoriky u kojenice.....	103
11.1.2 Vnímání kojenice	107
11.1.3 Vývoj řeči kojenice	109
11.2 Sociální vývoj kojenice	112
11.3 Připoutání v dětství (attachment)	115
11.3.1 Prosociální chování kojenice	119
12 OBDOBÍ BATOLETE.....	123
12.1 Motorický vývoj: od nejistého batolení k suverénní chůzi	123
12.2 Kognitivní vývoj v batolecím období	124
12.3 Vývoj řeči v batolecím období.....	127
12.3.1 Přehled průměrného rozvoje slovní zásoby u batolete	129
12.4 Emoční a sociální vývoj v batolecím období.....	132
12.4.1 Socializace	133
12.4.2 Matka a batole.....	135
12.4.3 Otec, sourozenci, vrstevníci a batole	139
12.5 Hra a batole	140
13 OBDOBÍ PŘEDŠKOLNÍ	141
13.1 Tělesný a motorický vývoj předškolního dítěte	141
13.2 Poznávací procesy předškoláka.....	142
13.2.1 Vnímání předškolního dítěte.....	143
13.2.2 Lateralita	145
13.2.3 Paměť a fantazie předškolního dítěte	147
13.2.4 Charakteristika myšlení předškolního dítěte	148

13.2.5	Vývoj řeči u předškolního dítěte.....	150
13.3	Socializace u předškoláka	152
13.3.1	Prosociální chování předškolního dítěte.....	155
13.4	Hra předškolního dítěte	160
13.4.1	Gender a hra.....	163
13.5	Vstup dítěte do školy.....	164
13.5.1	Školní připravenost.....	165
13.5.2	Význam předškolní výchovy	169
13.5.3	Školní zralost	171
14	<i>OBDOBÍ ŠKOLNÍHO DĚTSTVÍ.....</i>	<i>177</i>
14.1	Tělesný, motorický vývoj v období školního dětství.....	177
14.2	Vnímání ve školním dětství	178
14.3	Myšlení ve školním dětství	179
14.4	Pozornost, představy, paměť v období školního dětství.....	181
14.5	Řeč v období školního dětství	184
14.6	Učení ve školním dětství.....	185
14.7	Vývoj morálního vědomí a jednání.....	186
14.8	Socializace v období školního dětství.....	188
14.8.1	Role dítěte ve školním období.....	190
14.8.2	Rodina.....	192
14.9	Sebepojetí.....	194
14.9.1	Mužská a ženská role.....	195
14.10	Sociální vztahy, přátelství a oblíbenost u dětí	196
15	<i>DOSPÍVÁNÍ.....</i>	<i>199</i>
15.1	Pubescence	201
15.1.1	Somatický vývoj pubescenta	202
15.1.2	Poznávací procesy v období pubescence.....	203
15.1.3	Identita pubescenta	205
15.1.4	Osobnostní a sociální vývoj pubescenta.....	207
15.1.5	Rodina a pubescent.....	210
15.2	Adolescence	211
15.2.1	Somatický vývoj adolescenta	212
15.2.2	Poznávací procesy v období adolescence.....	212
15.2.3	Emoční, osobnostní a sociální vývoj adolescenta	214
15.2.4	Identita adolescenta.....	217
15.2.5	Morální vývoj adolescenta.....	221
15.2.6	Autority adolescenta.....	222

15.2.7	Sexuální vývoj adolescenta.....	225
15.2.8	Volba povolání.....	227
15.2.9	Rodina a vrstevníci adolescenta.....	228
16	<i>DOSPĚLOST</i>	233
16.1	Kognitivní vývoj v období mladší, střední a starší dospělosti..	234
16.1.1	Vnímání, myšlení, paměť a pozornost.....	234
16.1.2	Učení, motivace a výkonnost v dospělosti	237
16.1.3	Sociální vývoj a perspektiva v mladší, střední a starší dospělosti	239
16.2	Mladší dospělost.....	241
16.2.1	Tělesné změny v mladší dospělosti	242
16.2.2	Vývojové úkoly a životní mezníky v mladší dospělosti.....	242
16.2.3	Sociální a emoční vývoj v mladší dospělosti.....	244
16.3	Střední dospělost	248
16.3.1	Tělesné změny ve střední dospělosti	250
16.3.2	Sociální a emoční vývoj ve střední dospělosti	250
16.4	Starší dospělost.....	253
16.4.1	Tělesné a kognitivní změny ve starší dospělosti	253
16.4.2	Sociální a emoční změny ve starší dospělosti	255
16.5	Účinky životních událostí na jedince	257
16.5.1	Obecné účinky životních událostí na jedince	257
16.5.2	Genderové rozdíly v účincích životních událostí na jedince	258
16.5.3	Kulturní rozdíly v účincích životních událostí na jedince..	259
17	<i>STÁŘÍ</i>	261
17.1	Tělesné změny v období stáří.....	264
17.2	Psychické změny ve stáří	265
17.3	Osobnostní a emoční proměny ve stáří	267
17.4	Inteligence ve stáří	269
17.5	Sociální změny ve stáří	270
17.5.1	Odchod do důchodu.....	270
17.5.2	Sociální role jedinců ve stáří.....	272
17.6	Konec celoživotní dráhy člověka.....	273
17.7	Sociodemografické charakteristiky stáří.....	276

<i>III. VYBRANÉ OTÁZKY BIODROMÁLNÍ A VÝVOJOVÉ PSYCHOLOGIE</i>	<i>279</i>
<i>18 PSYCHICKÝ VÝVOJ DÍTĚTE V ÚSTAVNÍ A NÁHRADNÍ PÉČI</i>	<i>281</i>
<i>19 VYBRANÉ OTÁZKY SEXUÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A SEXUÁLNÍ VÝCHOVY</i>	<i>293</i>
<i>20 VYBRANÉ ASPEKTY VLIVU MÉDIÍ NA PSYCHICKÝ VÝVOJ DĚTÍ A DOSPÍVAJÍCÍCH ..</i>	<i>305</i>
<i>21 FORMOVÁNÍ SMYSLU ŽIVOTA - VÝZNAMNÝ ÚKOL U ADOLESCENTŮ.....</i>	<i>327</i>
<i>22 PŘEHLED TABULEK, GRAFŮ, SCHÉMÁT, OBRÁZKŮ A KRESEB</i>	<i>345</i>
<i>23 BIBLIOGRAFIE.....</i>	<i>347</i>
<i>24 VĚCNÝ REJSTŘÍK</i>	<i>363</i>
<i>25 RESUMÉ</i>	<i>369</i>
<i>26 PŘÍLOHA.....</i>	<i>371</i>